

Algemene
voorwaarden

Burgerlijke aansprakelijkheid van de Bestuurders

Specifieke bepalingen

06.2020

OVERZICHT

Titel 1 Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders	Artikel 1 Voorwerp van de dekking Artikel 2 Bijzondere dekkingen Artikel 3 Verzekeringsgebied Artikel 4 Dekkingsperiode Artikel 5 Uitsluitingen Artikel 6 Verzekerde bedragen en verbintenisgrenzen Artikel 7 Eigen risico Artikel 8 Allocatie
Titel 2 Rechtsbijstand – strafrechtelijke verdediging	Artikel 1 Voorwerp van de dekking Artikel 2 Bijzondere dekkingen Artikel 3 Verzekeringsgebied Artikel 4 Dekkingsperiode Artikel 5 Duur Artikel 6 Uitsluitingen Artikel 7 Gedekte bedragen Artikel 8 Verbintenisgrenzen Artikel 9 Allocatie Artikel 10 Verplichtingen van de partijen Artikel 11 Vrije keuze van advocaat of van expert Artikel 12 Belangenconflict Artikel 13 Objectiviteitsclausule Artikel 14 Subrogatie Artikel 15 Verjaring Artikel 16 Administratieve bepalingen
Titel 3 Tewerkstellingsfout	
Titel 4 Bedingen eigen aan de burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders	Hoofdstuk 1 Premie Artikel 1 Betaling Artikel 2 Berekeningswijze Artikel 3 Procedure van gerechtelijke reorganisatie en wanbetaling van de premie Artikel 4 Controle Hoofdstuk 2 Duur en opzegging van de overeenkomst Artikel 5 Afstand of inbreng Hoofdstuk 3 Schadegevallen Artikel 6 Verplichtingen van de verzekerde Artikel 7 Leiding van het geschil Artikel 8 Preventie Hoofdstuk 4 Algemeenheden Artikel 9 Kosten en interesten Artikel 10 Machtiging Artikel 11 Clausule sancties
Titel 5 Glossarium	

Dit glossarium vult de woordenlijst aan en herneemt de definities van termen die eigen zijn aan de Burgerlijke aansprakelijkheid van de Bestuurders.

Wij vestigen uw aandacht op het feit dat de twee dekkingen, met name de Burgerlijke aansprakelijkheid van de Bestuurders enerzijds en de Rechtsbijstand – Strafrechtelijke verdediging anderzijds, autonoom zijn.

TITEL 1 BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BESTUURDERS

Artikel 1 Voorwerp van de dekking

- A. **Wij** nemen binnen de grenzen en voorwaarden van de overeenkomst, in plaats van de **verzekerden**, de **geldelijke gevolgen** ten laste die voortvloeien uit **eisen** die tegen hen worden ingesteld tijdens de dekkingstermijn omschreven in het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel en die gebaseerd worden op de burgerlijke aansprakelijkheid van de **verzekerde** die tijdens zijn beheer een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid begaan heeft waardoor schade veroorzaakt werd.
- B. Vallen niet onder het voorwerp van de dekking:
- de vorderingen met het oog op het verkrijgen van een schadevergoeding met betrekking tot aansprakelijkheden die het voorwerp uitmaken van verzekeringsovereenkomsten van burgerlijke bedrijfsaansprakelijkheid of van producten- en werkenaansprakelijkheid, van verzekeringsovereenkomsten burgerlijke beroepsaansprakelijkheid, van verzekeringsovereenkomsten brand of van verzekeringsovereenkomsten "Patronale BA"
 - de vorderingen met het oog op het verkrijgen van een schadevergoeding voorzien in verplichte verzekeringen.

Artikel 2 Bijzondere dekkingen

Binnen de grenzen en voorwaarden van de overeenkomst:

A. Echtgenoot, erfgenamen, ...

De dekking wordt toegekend aan de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, de erfgenamen, de rechthebbenden en de wettelijke vertegenwoordigers van de **verzekerden** in geval van **eisen** die tegen hen worden ingesteld tijdens de dekkingstermijn omschreven in het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel.

B. Onderdelen van de groep

1. Dochtervennootschappen

- a) De dekking strekt zich uit tot aan de **bedrijfsleiders** van de **dochtervennootschap** die **u** verworven of opgericht heeft na de aanvangsdatum van de overeenkomst.
- b) Deze **dochtervennootschappen** moeten voldoen aan de volgende cumulatieve criteria:
- beschikken over een positief eigen vermogen
 - de maatschappelijke zetel is gevestigd op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte
 - het omzetcijfer overschrijdt niet 50 % van uw geconsolideerd omzetcijfer
 - geen **financiële instelling** zijn
 - niet beursgenoteerd zijn
 - een van de volgende vennootschapsvormen niet aangenomen hebben: de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap en de maatschap.

Echter, indien de **dochtervennootschap** niet beschikt over een positief eigen vermogen of indien zijn omzetcijfer 50% van uw geconsolideerd omzetcijfer overschrijdt, blijft de dekking verworven voor een periode

van 3 maanden vanaf de datum van verwerving of oprichting van de **dochtervennootschap**, ten voordele van de **bedrijfsleiders** van deze **dochtervennootschap**.

Op het einde van deze periode kan de dekking verworven blijven aan de **bedrijfsleiders** van deze **dochtervennootschap** voor zover **wij** daarover voorafgaandelijk geïnformeerd worden. Bij deze gelegenheid zullen **wij u**, in voorkomend geval, specifieke verzekeringsvoorwaarden en premies voorstellen.

De dekking is van toepassing na tussenkomst van iedere andere verzekering die door de **dochtervennootschap** werd afgesloten.

2. Externe mandaten

- a) De dekking strekt zich uit tot aan iedere persoon die **u** of een van uw **dochtervennootschappen** mandateert om een **extern mandaat** uit te oefenen in een **externe entiteit**.
- b) Deze **externe entiteiten** moeten voldoen aan dezelfde cumulatieve criteria als vermeld in het punt B. 1. b) van dit artikel.

Echter, indien de **externe entiteit** niet beschikt over een positief eigen vermogen of indien zijn omzetcijfer 50% van uw geconsolideerd omzetcijfer overschrijdt, blijft de dekking verworven voor een periode van 3 maanden vanaf de aanvangsdatum van het **extern mandaat**, ten voordele van de personen die dat **extern mandaat** uitoefenen.

Op het einde van deze periode zal de dekking verworven blijven aan de personen die het **extern mandaat** uitoefenen, voor zover **u** ons ervan een voorafgaandelijke verklaring heeft gedaan. Bij deze gelegenheid zullen **wij u**, in voorkomend geval, specifieke verzekeringsvoorwaarden en premies voorstellen.

De dekking is van toepassing na tussenkomst van iedere andere verzekering die door de **externe entiteit** werd afgesloten.

3. Geassocieerde vennootschappen

- a) De dekking strekt zich uit tot de **bedrijfsleiders** van de **geassocieerde vennootschap** voor zover zij als **verzekerde** vermeld worden in de bijzondere voorwaarden.
- b) De dekking wordt toegekend aan de **bedrijfsleiders** van de **geassocieerde vennootschap** die **u** verworven of opgericht heeft na de aanvangsdatum van de overeenkomst en dit gedurende een periode van 3 maanden vanaf haar oprichting of haar verwerving.

Op het einde van deze periode kan de dekking toegekend blijven aan de **bedrijfsleiders** van deze **geassocieerde vennootschap** voor zover **u** ons daarover voorafgaandelijk geïnformeerd heeft. Bij deze gelegenheid zullen **wij u**, in voorkomend geval, specifieke verzekeringsvoorwaarden en premies voorstellen.

Blijven uitgesloten van dit punt, iedere **geassocieerde vennootschap** die aan een van de volgende criteria beantwoordt:

- beursgenoteerd zijn, of
- een **financiële instelling** zijn, of
- de maatschappelijke zetel is gevestigd buiten het gebied van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De dekking is van toepassing na tussenkomst van iedere andere verzekering die door de **geassocieerde vennootschap** werd afgesloten.

C. Voorschieten van de verdedigingskosten

In een geval van uitsluiting zoals beoogd in punten A. en B. van het artikel “Uitsluitingen” van deze titel, schieten **wij** de **burgerrechtelijke verdedigingskosten**, geheel of gedeeltelijk, voor tot de definitieve afhandeling van de **eis**. De voorwaarden en modaliteiten van dit voorschot maken dan het voorwerp uit van een voorafgaande overeenkomst tussen **u**, ons en de **verzekerden**.

U en/of de **verzekerden** betalen ons de bedragen die **wij** voorgesloten hebben terug indien, na afloop van de definitieve afhandeling van de **eis**, deze **eis** uitgesloten is van de dekking.

D. Vergoeding van de **geldelijke gevolgen**

Wij vergoeden, ofwel aan **u**, ofwel aan de betrokken **dochtervennootschap**, de **geldelijke gevolgen** die voortvloeien uit de **eisen**, die ten laste genomen worden wegens een vooraf bestaande garantieclausule en die tegen de **verzekerden** werden ingesteld tijdens de dekkingstermijn omschreven in het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel.

E. Entity cover

Wanneer een **eis** gezamenlijk en gelijktijdig wordt ingesteld zowel tegen **u** en/of een van uw **dochtervennootschappen** als tegen een **verzekerde** en dit naar aanleiding van een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid van de **verzekerde**, nemen **wij** de verdediging van uw belangen, de belangen van de betrokken **dochtervennootschap** en de belangen van de **verzekerde** samen te onzen laste, voor zover al deze belangen door eenzelfde advocaat gelijktijdig verdedigd worden.

Onze tussenkomst voor deze dekkinguitbreiding van de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** voor de verdediging van uw belangen is beperkt, per **eis** en per **verzekeringjaar**, tot 10% van het verzekerd bedrag, vermeld in de bijzondere voorwaarden. Indien het verzekerd bedrag hoger is dan 2.500.000 EUR, is onze tussenkomst beperkt tot 250.000 EUR. De tussenkomst maakt deel uit van het verzekerd bedrag.

Onze tussenkomst creëert geen verder gevolg voor wat betreft het ten laste nemen van andere kosten en/of schadeloosstellingen.

F. Verdedigingskosten in geval van **letselschade** en **zaakschade**

De dekking omvat de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** in geval van **letselschade** en **zaakschade** ten belope van de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedragen.

G. Onderzoekskosten

Wij vergoeden de onderzoekskosten.

De onderzoekskosten omvatten de kosten en honoraria die redelijkerwijze door de **verzekerden** worden gemaakt en die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- ze werden gemaakt met onze voorafgaandelijke toestemming
- ze zijn nodig voor de voorbereiding van de persoonlijke verdediging van de **verzekerden** met oog op het vervullen van hun wettelijke verplichting om deel te nemen aan een onderzoek
- de onderzoeksprocedure werd officieel ingeleid door een administratieve overheid tegen **u**, tegen een van uw **dochtervennootschappen** of een **externe entiteit** en heeft betrekking op hun activiteiten.

Indien **u** of de **verzekerde** onze voorafgaandelijke toestemming redelijkerwijs niet kan afwachten door dringende omstandigheden, vergoeden **wij** tot maximaal 10 % van het verzekerd bedrag. Onze tussenkomst maakt deel uit van het verzekerd bedrag.

Blijven uitgesloten iedere vorm van bezoldiging en alle algemene kosten van een **verzekerde** of een van uw aangestelden, een van uw **dochtervennootschappen** of een **externe entiteit** die heeft meegewerkt aan de afhandeling van het onderzoek.

H. Kosten voor het herstel van de reputatie

Mits vermelding in de bijzondere voorwaarden omvat de dekking de **kosten voor het herstel van de reputatie** ten belope van het bedrag vermeld in de bijzondere voorwaarden. Onze tussenkomst maakt deel uit van het verzekerd bedrag.

I. Crisiskosten ten gevolge van de handeling van de reguleringsinstantie

Wij nemen de kosten ten laste die de **verzekerde** als natuurlijke persoon op een redelijke manier maakt wanneer hij een advocaat gespecialiseerd in de handelingen van reguleringsinstanties consulteert om een antwoord voor te bereiden op een feit van de reguleringsinstantie, indien dit feit niet beantwoordt aan de definitie van **eis** of van onderzoek.

Onze tussenkomst per **eis** en per **verzekeringsjaar** is beperkt tot het verzekerd bedrag, vermeld in de bijzondere voorwaarden. Onze tussenkomst is echter beperkt tot een bedrag van 5.000.000 EUR, indien het voormeld verzekerd bedrag hoger is dan 5.000.000 EUR. De tussenkomst maakt deel uit van het verzekerd bedrag.

J. Managementsvennootschappen

De dekkingen worden uitgebreid tot managementsvennootschappen, die via hun vaste vertegenwoordiger het beheer van uw onderneming, van een van uw **dochtervennootschappen**, van een **externe entiteit** of van een **geassocieerde vennootschap** op zich nemen.

K. Taksen en belastingen

De dekkingen worden uitgebreid tot de **eisen**, inbegrepen de **burgerrechtelijke verdedigingskosten**, waardoor uw aansprakelijkheid en/of de aansprakelijkheid van een van uw **dochtervennootschappen** en de aansprakelijkheid van de **verzekerden** in het gedrang komt, betreffende:

- de niet-betaling van de bedrijfsvoorheffing en/of de btw, of
- de sociale zekerheidsbijdragen in geval van faillissement

voor zover **u** of de betrokken **dochtervennootschap(pen)** niet in staat zijn om deze taksen of belastingen te betalen.

L. Administratieve boetes

Wij vergoeden de administratieve boetes. **Wij** nemen ook de **burgerlijke verdedigingskosten** tegen de administratieve boete ten laste.

Onze tussenkomst per **eis** en per **verzekeringsjaar** is beperkt tot het verzekerd bedrag, vermeld in de bijzondere voorwaarden. Onze tussenkomst is echter beperkt tot een bedrag van 3.000.000 EUR, indien het voormeld verzekerd bedrag hoger is dan 3.000.000 EUR. De tussenkomst maakt deel uit van het verzekerd bedrag.

Echter, de administratieve boete die verband houdt met een schending van het fiscaal recht of van een fiscale verplichting, blijft uitgesloten van deze dekking.

M. **Onafhankelijke bestuurders** (Corporate Governance)

De dekking omvat de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** wanneer een **eis** wordt ingediend tegen een **onafhankelijke bestuurder** op basis van de burgerlijke aansprakelijkheid van deze **onafhankelijke bestuurder** die tijdens zijn beheer een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid begaan heeft waardoor schade veroorzaakt werd.

Onze tussenkomst per **eis** en per **verzekeringsjaar** is beperkt tot 10% van het verzekerd bedrag met een maximum van 1.500.000 EUR. Deze tussenkomst komt bovenop het verzekerd bedrag en geldt alleen na uitputting van het

verzekerd bedrag van iedere andere verzekeringsovereenkomst die de aansprakelijkheid van de **onafhankelijke bestuurder** dekt voor een bijkomend bedrag bovenop de basisdekking (“Excess Limits Cover”).

Artikel 3 Verzekeringsgebied

De dekking geldt over de hele wereld.

Artikel 4 Dekkingsperiode

A. Claims made

De dekking is van toepassing op de **eisen** die tijdens de verzekeringsperiode worden ingesteld wegens:

- 1) fouten, onzorgvuldigheden of nalatigheden begaan tijdens de verzekeringsperiode
- 2) fouten, onzorgvuldigheden of nalatigheden begaan vóór de verzekeringsperiode, met uitsluiting van:
 - alle feiten of daden waarvoor er een gerechtelijke, scheidsrechterlijke of administratieve procedure is geweest of aan de gang is op de aanvangsdatum van deze overeenkomst
 - alle feiten of daden die in het kader van een andere verzekeringsovereenkomst al zijn aangegeven vóór de aanvangsdatum van deze overeenkomst
 - alle feiten of daden waarvan de **verzekerden** voor de aanvangsdatum van deze overeenkomst al op de hoogte waren en die zij bij de ondertekening ervan hebben verzwegen.

B. Nadekking

1. De dekking wordt uitgebreid tot de **eisen** die verbonden zijn aan een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid begaan tijdens de periode waarin de dekkingen van de verzekering van kracht zijn, en die geformuleerd worden tijdens de **nadekkingsperiode**, voor zover het risico op het einde van de verzekeringsperiode niet door een andere verzekeraar wordt gedekt.

Zijn bijgevolg niet gedekt de **eisen** die verbonden zijn aan een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid:

- begaan tijdens de **nadekkingsperiode**
 - begaan tijdens de periode waarin de dekkingen van de verzekering geschorst zijn (bij voorbeeld wegens premiewanbetaling).
2. Indien de **verzekerden** tijdens de verzekeringsperiode kennis hebben van feiten of daden die redelijkerwijs aanleiding kunnen geven tot een **eis** en zij ons hiervan schriftelijk op de hoogte brengen, zal iedere latere **eis** daarin inbegrepen die welke tijdens de **nadekkingsperiode** wordt geformuleerd, worden toegekend aan het **verzekeringsjaar** waarin de feiten of daden voor de eerste keer ons ter kennis zijn gebracht.

C. Dochtervennootschappen

Indien de **bedrijfsleiders** van een **dochtervennootschap** de hoedanigheid hebben van **verzekerde** zoals bepaald in het punt B. van het artikel “Bijzondere dekkingen” van deze titel, is de dekking van toepassing volgens de regels zoals omschreven in de punten A. en B. van het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel, op voorwaarde dat de fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid waarop de **eis** gebaseerd is begaan wordt op het moment dat de vennootschap de hoedanigheid van **dochtervennootschap** had.

Artikel 5 Uitsluitingen

Zijn van de dekking uitgesloten:

- A. De **eisen** die een persoonlijk voordeel, geldelijk of in natura, of een bezoldiging van een of meerdere **verzekerden** tot doel hebben.
- B. De **eisen** gebaseerd op een daad of nalatigheid die opzettelijk begaan is door een **verzekerde** of met zijn medeplichtigheid.

In de uitsluitingen van de punten A. en B. van dit artikel, schieten **wij** de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** voor naarmate de **verzekerde** ons de bewijsstukken voorlegt, en dit tot wanneer de **verzekerde** of iedere definitieve gerechtelijke of arbitraire beslissing het opzettelijk karakter van de fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid of het onrechtmatige karakter van de winst, de bezoldiging of het voordeel erkent. Deze verzekerde is dan verplicht om ons de voorschotten die **wij** hem betaald hebben, terug te storten.

Wanneer een van de **verzekerden** zich in een van de uitsluitingsgevallen vermeld in de punten A. en B. van dit artikel bevindt, is deze uitsluiting persoonlijk en niet tegenstelbaar aan de andere **verzekerden**.

- C. De strafrechtelijke boeten, de schadevergoeding die als strafmaatregel of afschrikmiddel wordt toegepast (zoals “punitive damages” of “exemplary damages” in sommige buitenlandse rechtsstelsels) en de dading met betrekking tot een strafrechtelijke procedure.
- D. De aansprakelijkheid van een/de **verzekerde(n)** in zijn/hun hoedanigheid van oprichter(s) overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en/of iedere gelijkaardige bepaling van buitenlands recht.
- E. In het geval dat **u** deel uitmaakt van een groep van vennootschappen, de aansprakelijkheid van de **verzekerden** voor beslissingen of verrichtingen die een vennootschap van deze groep een onrechtmatig financieel nadeel hebben berokkend ten gunste van een andere vennootschap van deze groep.
- F. Schade ten gevolge van oorlog, **arbeidsconflict**, **oproer**, daad van **terrorisme** of **sabotage**, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.
- G. De **eisen** tot vergoeding van **letselschade**, **zaakschade** en **onstoffelijke schade** die er het gevolg van zijn, inbegrepen wegens aantasting van het milieu.

De aantasting van het milieu omvat:

- de uitstoot, de verspreiding, de lozing of afzetting van vaste of vloeibare stoffen of gassen verspreid in de lucht, op de grond of in het water
- het veroorzaken van geur, lawaai, trillingen, temperatuurschommelingen, golven, stralingen, uitstralingen die de normale toelaatbare niveaus voor burens overschrijden.

Echter, de dekking omvat de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** in geval van **letselschade** en **zaakschade** ten belope van de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedragen.

- H. Iedere borgtocht bestemd om de vertegenwoordiging van een **verzekerde** te waarborgen.
- I. Iedere belasting, taks en heffing, onverminderd de toepassing van het punt “Taksen en belastingen” van het artikel “Bijzondere dekkingen” van deze titel.

Artikel 6 Verzekerde bedragen en verbintenisgrenzen

- A. **Wij** verlenen onze dekking, per **eis** en per **verzekeringsjaar**, inclusief de **nadekkingsperiode**, en dit zowel voor het hoofdbedrag als voor de kosten en interesten, boven de **eigen risico's** die **u** draagt.
- B. Voor de in hoofdbedrag verschuldigde vergoeding kennen **wij** onze dekking toe tot de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedragen.
- C. De dekking wordt automatisch wedsamengesteld op iedere hoofdvervaldag, met uitzondering van de laatste vervaldag.
- D. Alle **eisen**, ongeacht het aantal schadelijders, die hun oorsprong vinden in hetzelfde aansprakelijkheid verwekkend feit of in een opeenvolging van aansprakelijkheid verwekkende feiten van dezelfde aard, worden beschouwd als een en hetzelfde schadegeval.

De datum van de **eis** is deze van de oudste van deze **eisen**.

- E. De jaarlijkse dekkingsgrens, bepaald in de bijzondere voorwaarden, geldt voor het totaal van de **eisen** die gesteld worden in de loop van eenzelfde **verzekeringsjaar**.

In het geval dat een **eis** tegen de **verzekerden** wordt ingesteld tijdens de **nadekkingsperiode**, worden de voorwaarden die van kracht zijn in de loop van het **verzekeringsjaar** dat aan de datum van opzegging of verstrijking van deze overeenkomst voorafgaat, onder voorbehoud van punt B. 2. van het artikel "Dekkingsperiode" van deze titel, toegepast op de tenlasteneming van deze **eis**.

- F. Indien **wij** bedragen hebben voorgesloten en er achteraf blijkt dat de **geldelijke gevolgen** het bedrag van het **eigen risico** niet bereiken, zijn de **verzekerden** gehouden om de bedragen die **wij** voorgesloten hebben, ons terug te betalen.
- G. **Wij** betalen de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** naarmate zij gemaakt worden.

Artikel 7 Eigen risico

- A. Bij iedere **eis** is het in de bijzondere voorwaarden vermeld **eigen risico** van toepassing, indien deze een **eigen risico** vermelden.
- B. De verdediging van de belangen van de **verzekerden** wordt niet ten laste genomen indien de schade kleiner is dan het **eigen risico**. Is de schade groter dan het **eigen risico**, dan wordt het artikel "Kosten en interesten" van de titel "Bedingen eigen aan de Burgerlijke Aansprakelijkheid van de Bestuurders" toegepast.

Artikel 8 Allocatie

Indien de **eis**, in toepassing van de overeenkomst, zowel gedekte als niet-gedekte elementen bevat, kunnen **wij**, indien nodig, tot een overeenstemming komen met de **verzekerden** betreffende een redelijke en billijke verdeling van de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** en de **geldelijke gevolgen** rekening houdend met de respectievelijke financiële impact van deze elementen in de schade.

TITEL 2 RECHTSBIJSTAND – STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING

Indien het in de bijzondere voorwaarden staat vermeld, verlenen **wij** een dekking Rechtsbijstand.

De **schadegevallen** in rechtsbijstand worden beheerd door **LAR**, een onafhankelijke onderneming gespecialiseerd in de behandeling van deze schadegevallen, waaraan **wij** opdracht geven om de schadegevallen in rechtsbijstand te beheren conform artikel 4 b) van het Koninklijk Besluit van 12 oktober 1990 betreffende de rechtsbijstandverzekering.

Bijgevolg moeten de schadeaangiften in rechtsbijstand gericht worden aan **LAR**, Troonstraat 1, B-1000 Brussel of op het e-mailadres: aangifte@lar.be.

LAR INFO: 078 15 15 55

Wanneer een **verzekerde** in het kader van de dekkingen van deze titel en zelfs zonder dat er een **schadegeval** is, informatie wil verkrijgen over zijn rechten, kan hij een beroep doen op onze telefonische juridische inlichtingendienst.

Algemene telefonische juridische steun

Het gaat om een dienst voor juridische inlichtingen van eerste lijn via de telefoon. De juridische vragen krijgen een beknopte mondelinge juridische uitleg in een taal die voor iedereen verstaanbaar is. De informatie is beperkt tot het kader van de dekkingen van deze titel.

Organisatie van de juridische steun

De diverse diensten van de juridische steun zijn bereikbaar van 8h30 tot 12h30 en van 13h30 tot 17h00, van maandag tot vrijdag, uitgezonderd op feestdagen.

Artikel 1 Voorwerp van de dekking

Wij nemen, binnen de grenzen en voorwaarden van de overeenkomst, de **strafrechtelijke verdedigingskosten** ten laste, die de **verzekerden** maken wanneer hun **strafrechtelijke aansprakelijkheid** wordt ingeroepen tijdens de dekkingsperiode omschreven in het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel.

Artikel 2 Bijzondere dekkingen

Wij dekken, binnen de grenzen en voorwaarden van de overeenkomst:

A. Dochtervennootschappen

1. De dekking strekt zich uit tot aan de **bedrijfsleiders** van de **dochtervennootschap** die **u** verworven of opgericht heeft na de aanvangsdatum van de overeenkomst.
2. Deze **dochtervennootschappen** moeten voldoen aan de volgende cumulatieve criteria:
 - beschikken over een positief eigen vermogen
 - de maatschappelijke zetel is gevestigd op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte
 - het omzetcijfer overschrijdt niet 50 % van uw geconsolideerd omzetcijfer
 - geen **financiële instelling** zijn
 - niet beursgenoteerd zijn

- een van de volgende vennootschapsvormen niet aangenomen hebben: de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap en de maatschap.

Echter, indien de **dochtervennootschap** niet beschikt over een positief eigen vermogen of indien zijn omzetcijfer 50 % van uw geconsolideerd omzetcijfer overschrijdt, blijft de dekking verworven voor een periode van 3 maanden vanaf de datum van verwerving of oprichting van de **dochtervennootschap**, ten voordele van de **bedrijfsleiders** van deze **dochtervennootschap**.

Op het einde van deze periode zal de dekking verworven blijven aan de **bedrijfsleiders** van deze **dochtervennootschap** voor zover **u** ons ervan een voorafgaandelijke verklaring heeft gedaan. Bij deze gelegenheid zullen **wij u**, in voorkomend geval, specifieke verzekeringsvoorwaarden en premies voorstellen.

De dekking is van toepassing na tussenkomst van iedere andere verzekering die door de **dochtervennootschap** werd afgesloten.

B. Externe mandaten

1. De dekking is verworven aan iedere persoon die u of een van uw **dochtervennootschappen** mandateert om een **extern mandaat** uit te oefenen in een **externe entiteit**.
2. Deze **externe entiteiten** moeten voldoen aan dezelfde cumulatieve criteria als vermeld in het punt A. 2. van dit artikel.

Echter, indien de **externe entiteit** niet beschikt over een positief eigen vermogen of indien zijn omzetcijfer 50 % van uw geconsolideerd omzetcijfer overschrijdt, blijft de dekking verworven voor een periode van 3 maanden vanaf de aanvangsdatum van het **extern mandaat**, ten voordele van de personen die dat **extern mandaat** uitoefenen.

Op het einde van deze periode zal de dekking verworven blijven aan de personen die het **extern mandaat** uitoefenen, voor zover **u** ons ervan een voorafgaandelijke verklaring heeft gedaan. Bij deze gelegenheid zullen **wij u**, in voorkomend geval, specifieke verzekeringsvoorwaarden en premies voorstellen.

De dekking is van toepassing na tussenkomst van iedere andere verzekering die door de **externe entiteit** werd afgesloten.

C. Voorschieten van verdedigingskosten

In het geval van de uitsluitingen, opgesomd in het punt A. van het artikel “Uitsluitingen” van deze titel, kunnen **wij** de **strafrechtelijke verdedigingskosten**, geheel of gedeeltelijk, voorschieten tot aan het einde van de procedure. De voorwaarden en modaliteiten van dit voorschot zullen dan het voorwerp uitmaken van een voorafgaande overeenkomst tussen **u**, ons en de **verzekerden**.

U en/of de **verzekerden** betalen ons de bedragen die **wij** voorgesloten hebben, terug wanneer bij het einde van de procedure de tenlastelegging definitief is vastgesteld.

D. Kosten voor het samenstellen van de strafrechtelijke borgsom

De dekking omvat, ten belope van de bedragen vermeld in de bijzondere voorwaarden, de kosten van het samenstellen van de strafrechtelijke borgsom door één of meerdere **verzekerden** met ons voorafgaandelijk schriftelijk akkoord ten gevolge van het invoeren van hun **strafrechtelijke aansprakelijkheid**.

E. Uitleveringskosten

Wij nemen de erelonen en gerechtskosten ten laste verbonden aan ieder contentieus beroep of aan iedere beroepsprocedure ingesteld tegen een verzoek tot uitlevering van een **verzeerde** met als doel de regelmatigheid van de uitleveringsprocedure te betwisten. Deze uitleveringsprocedure moet in rechtstreeks verband staan met een **eis** ingediend tegen een **verzeerde** tijdens de verzekeringsperiode of de **nadekkingsperiode** en waarvan de

dekking verworven is in het kader van deze overeenkomst, waarbij de individuele of hoofdelijke aansprakelijkheid ingeroepen wordt, gebaseerd op een fout, onzorgvuldigheid of nalatigheid begaan in zijn functie van **bedrijfsleider**.

F. Verdedigingskosten in geval van **letselschade** en **zaakschade**

De dekking omvat de **strafrechtelijke verdedigingskosten** in geval van **letselschade** en **zaakschade** ten belope van de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedragen.

G. **Onafhankelijke bestuurders**

De dekking omvat de **strafrechtelijke verdedigingskosten** voor de **onafhankelijke bestuurders**.

Artikel 3 Verzekeringsgebied

De dekking geldt over de hele wereld.

Artikel 4 Dekkingsperiode

A. Claims made

De dekking is van toepassing op de **strafrechtelijke verdedigingskosten** gemaakt wanneer de **strafrechtelijke aansprakelijkheid** van de **verzekerden** in opspraak wordt gebracht tijdens de verzekeringsperiode wegens:

- 1) overtredingen van de wetten en/of reglementen en/of statuten, begaan tijdens de verzekeringsperiode
- 2) overtredingen van de wetten en/of reglementen en/of statuten, begaan voor de verzekeringsperiode, met uitsluiting van:
 - alle feiten of daden waarvoor er een gerechtelijke, scheidsrechterlijke of administratieve procedure is geweest of aan de gang is op de aanvangsdatum van deze overeenkomst
 - alle feiten of daden die in het kader van een andere verzekeringsovereenkomst al zijn aangegeven vóór de aanvangsdatum van deze overeenkomst
 - alle feiten of daden waarvan de **verzekerden** vóór de aanvangsdatum van deze overeenkomst al op de hoogte waren en die zij bij de ondertekening ervan hebben verzwegen.

B. Nadekking

1. De dekking is eveneens van toepassing voor de **strafrechtelijke verdedigingskosten** gemaakt wanneer de **strafrechtelijke aansprakelijkheid** van de **verzekerden** in opspraak wordt gebracht tijdens de **nadekkingsperiode** op basis van overtredingen begaan tijdens de verzekeringsperiode en voor zover het risico op het einde van de verzekeringsperiode niet door een andere verzekeraar wordt gedekt.
2. Indien de **verzekerden** tijdens de verzekeringsperiode kennis hebben van feiten of daden die redelijkerwijs aanleiding kunnen geven tot een **strafrechtelijke aansprakelijkheid** en zij ons hiervan schriftelijk op de hoogte brengen, zal iedere latere **strafrechtelijke aansprakelijkheid** inclusief deze ingediend tijdens de **nadekkingsperiode**, worden toegerekend aan het **verzekeringsjaar** waarin de feiten of daden voor de eerste keer te onzer kennis zijn gebracht.

C. **Dochtervennootschappen**

In het geval dat de **bedrijfsleiders** van een **dochtervennootschap** de hoedanigheid hebben van **verzekerde** zoals bepaald in het punt B. van het artikel “Bijzondere dekkingen”, is de dekking van toepassing volgens de regels zoals omschreven in de punten A. en B. van het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel, op voorwaarde dat het inroepen

van de **strafrechtelijke aansprakelijkheid** gebaseerd is op een overtreding begaan wanneer de vennootschap de hoedanigheid heeft van **dochtervennootschap**.

Artikel 5 Duur

De verzekeringsovereenkomst wordt afgesloten voor de duur van een jaar.

Artikel 6 Uitsluitingen

Zijn van de dekking uitgesloten:

A. De **strafrechtelijke verdedigingskosten** verbonden aan:

- een persoonlijk voordeel, geldelijk of in natura, of een bezoldiging van een of meerdere **verzekerden**
- iedere overtreding met frauduleuze opzet of de bedoeling om schade te berokkenen in hoofde van de dader.

Wanneer een van de **verzekerden** zich in een van de bovenvermelde uitsluitingsgevallen bevindt, is deze uitsluiting persoonlijk en niet tegenstelbaar aan de andere **verzekerden**.

B. De gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, de schadevergoeding die als strafmaatregel of afschrikmiddel wordt toegepast (zoals “punitive damages” of “exemplary damages” in sommige buitenlandse rechtsstelsels) en de dading met betrekking tot een strafrechtelijke of administratiefrechtelijke procedure.

C. Iedere borgtocht die dient om de vertegenwoordiging van een **verzekerde** te waarborgen.

Artikel 7 Gedekte bedragen

De bevoegdheid van hoven en rechtbanken wordt geregeld in het Gerechtelijk Wetboek en de Verordening (EU) Nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken.

A. Wij nemen ten laste:

De kosten met betrekking tot de geleverde prestaties met het oog op het oplossen van het gedekte **schadegeval**, namelijk:

- de kosten voor het aanleggen en behandelen van het dossier door ons
- de expertisekosten
- de kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures ten laste van de **verzekerde**, hierin begrepen de gerechtskosten met betrekking tot de strafrechtelijke gedingen, de kosten voortvloeiende uit een uitvoeringsprocedure en de kosten voor de homologatie van het bemiddelingsakkoord
- de gerechtskosten van de tegenpartij, indien de **verzekerde** gerechtelijk verplicht is deze terug te betalen
- de kosten en honoraria van deurwaarders
- de kosten en honoraria van één enkele advocaat, want de dekking wordt niet verleend bij verandering van advocaat, behalve indien de **verzekerde** om redenen onafhankelijk van zijn wil, genoodzaakt is een andere advocaat te nemen.

Wanneer de staat van kosten en honoraria van een advocaat abnormaal hoog is, verbindt de **verzekerde** zich ertoe om te vragen dat de bevoegde overheid of het bevoegde gerecht op onze kosten uitspraak doet over die

staat. Zo niet, behouden **wij** ons het recht voor onze tegemoetkoming te beperken, in de mate van het geleden nadeel.

- de reis- en verblijfkosten die redelijkerwijs door de **verzekerde** gemaakt worden, wanneer zijn persoonlijke verschijning voor een buitenlandse rechtbank wettelijk vereist is of bevolen bij een gerechtelijke beslissing.

Onze tussenkomst omvat de btw die de **verzekerde** niet kan terugvorderen in functie van zijn btw-statuuut.

B. **Wij nemen niet ten laste:**

- de kosten en honoraria die de **verzekerde** vóór de aangifte van het **schadegeval** of later heeft gemaakt zonder ons te waarschuwen
- de opsporingskosten van de aansprakelijke **derde**, de schikkingen met het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, alsook de gerechtskosten voor strafzaken
- de bijdrage aan het Fonds voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de registratiekosten
- de kosten en honoraria verbonden aan een procedure voor een internationale, supranationale rechtbank of het Grondwettelijk Hof.

Artikel 8 Verbintenisgrenzen

- A. De dekking wordt verleend voor de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedragen per in opspraak gebrachte **strafrechtelijke aansprakelijkheid** en per **verzekeringsjaar**, daarin begrepen de **nadekkingsperiode**.
- B. De dekking wordt automatisch wedersamengesteld op iedere hoofdvervaldag, met uitzondering van de laatste.
- C. De jaarlijkse dekkingsgrens geldt voor het totaal van de in opspraak gebrachte **strafrechtelijke aansprakelijkheden** in de loop van eenzelfde **verzekeringsjaar**.

In het geval dat de **strafrechtelijke aansprakelijkheid** van de **verzekerden** ingeroepen wordt tijdens de **nadekkingsperiode**, zijn de voorwaarden onder welke de **strafrechtelijke verdedigingskosten** ten laste zullen genomen worden, dezelfde als die welke van toepassing waren tijdens het **verzekeringsjaar** dat voorafgaat aan de opzeggings- of afloopdatum van de overeenkomst, onder voorbehoud van het punt B. 2. van het artikel “Dekkingsperiode” van deze titel.

- D. **Wij** betalen de **strafrechtelijke verdedigingskosten** naarmate zij gemaakt worden.

Artikel 9 Allocatie

Indien de betwiste **strafrechtelijke aansprakelijkheid**, in toepassing van de overeenkomst, zowel gedekte als niet-gedekte elementen bevat, kunnen **wij**, indien nodig, tot een overeenstemming komen met de **verzekerden** betreffende een redelijke en billijke verdeling van de **strafrechtelijke verdedigingskosten**.

Artikel 10 -Verplichtingen van de partijen

A. Onze verplichtingen bij een **schadegeval**

Vanaf het ogenblik waarop de dekkingen van toepassing zijn en binnen de perken ervan, verbinden **wij** ons ertoe:

- het dossier te beheren in het belang van de **verzekerde**
- de **verzekerde** op de hoogte te houden van de evolutie van zijn dossier.

B. Uw verplichtingen in geval van **schadegeval**

Bij niet-naleving van deze verplichtingen verminderen of schrappen **wij** de verschuldigde vergoedingen en/of tegemoetkomingen of eisen **wij** van **u** terugbetaling van de in verband met het **schadegeval** betaalde vergoedingen en/of kosten.

Bij een **schadegeval** verbindt **u** of, in voorkomend geval, de **verzekerde** zich ertoe:

- het **schadegeval** aan te geven:
 - ons nauwkeurig in te lichten over de omstandigheden, de omvang van de schade en de letsels, de identiteit van de getuigen en slachtoffers, onverwijld en in ieder geval zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk.
- mee te werken aan de afwikkeling van het **schadegeval**:
 - ons onverwijld in het bezit stellen van en ons toestemming geven voor het verkrijgen van alle nuttige documenten en alle nodige inlichtingen voor het goede beheer van het dossier; daartoe dient **u**, zodra het **schadegeval** gebeurd is, alle bewijsstukken van de schade te verzamelen
 - onze afgevaardigde of onze expert ontvangen en hun vaststellingen vergemakkelijken
 - ons alle dagvaardingen, oproepingen, gerechtelijke of buitengerechtelijke akten bezorgen binnen 48 uur na hun afgifte of betekening
 - persoonlijk verschijnen op de terechtzittingen waarvoor de aanwezigheid van de **verzekerde** vereist is
 - alle nodige maatregelen nemen om de gevolgen van het **schadegeval** te beperken.

Artikel 11 Vrije keuze van advocaat of van expert

Wij hebben de mogelijkheid om alle stappen te ondernemen om het **schadegeval** in der minne te regelen.

De **verzekerde** heeft de vrije keuze om een advocaat of iedere andere persoon aan te stellen die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet, om zijn belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, wanneer men een gerechtelijke, administratieve of arbitrageprocedure dient te starten. In het geval van een arbitrage, een bemiddeling of een andere erkende buitengerechtelijke geschillenbeslechting, heeft de **verzekerde** de vrije keuze om een persoon aan te stellen die de vereiste kwalificaties heeft en om die reden is aangesteld

Indien, voor een zaak die in België gepleit moet worden, de **verzekerde** een advocaat kiest die niet ingeschreven is bij een Belgische balie, dan zal hij zelf instaan voor de bijkomende kosten, die uit deze keuze voortvloeien. Hetzelfde geldt voor een zaak die in het buitenland gepleit moet worden en waarbij de **verzekerde** een advocaat kiest die niet ingeschreven is bij de balie van het desbetreffende land.

Wanneer een expert dient aangesteld te worden, heeft de **verzekerde** een vrije keuze. Wanneer de **verzekerde** echter een expert kiest die werkzaam is in een land dat niet overeenstemt met het land waar de missie dient uitgevoerd te worden, dan zal hij zelf instaan voor de bijkomende kosten en erelonen die uit deze keuze voortvloeien.

Indien meerdere **verzekerden** gelijklopende belangen hebben, stellen ze zich akkoord om een enkele advocaat of expert aan te stellen. Zoniet oefent **u** de vrije keuze in deze raadsman uit.

De **verzekerde** die een raadsman kiest, moet te gelegener tijd diens naam en adres meedelen opdat **wij** ons met hem in verbinding kunnen stellen en hem het dossier overmaken dat **wij** hebben voorbereid.

De **verzekerde** houdt ons op de hoogte van het verloop van zijn dossier, gebeurlijk via zijn raadsman. Zoniet zijn **wij**, na de advocaat van de **verzekerde** te hebben herinnerd aan deze verbintenis, ontheven van onze verplichtingen in de mate dat **wij** bewijzen nadeel te hebben opgelopen door dat gebrek aan informatie.

Wij nemen de kosten en erelonen ten laste voor de tussenkomst van één advocaat of expert. Deze beperking is echter niet van toepassing indien de tussenkomst van een andere advocaat of expert gerechtvaardigd is door omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van de **verzekerde**.

Wij zijn in geen enkel geval aansprakelijk voor het optreden van de externe dienstverleners (advocaat, expert,...) die voor **verzekerde** tussenkomen.

Artikel 12 Belangenconflict

Telkens als er een belangenconflict ontstaat tussen de **verzekerde** en ons, staat het de **verzekerde** vrij een advocaat of wie dan ook met de vereiste kwalificaties in te schakelen om zijn belangen te verdedigen.

Artikel 13 Objectiviteitsclausule

Onverminderd de mogelijkheid een rechtsgeding in te stellen, kan de **verzekerde** een advocaat van zijn keuze raadplegen wanneer er met ons een meningsverschil bestaat over de houding die moet worden aangenomen om een **schadegeval** te regelen en nadat **wij** hem op de hoogte gebracht hebben van onze zienswijze of onze weigering zijn stelling te volgen.

1. Bevestigt de advocaat ons standpunt, dan betalen **wij** de helft van de kosten en honoraria van de raadpleging terug.
2. Stelt de **verzekerde**, tegen het advies van die advocaat, op eigen kosten toch een procedure in en behaalt hij een beter resultaat dan wat hij zou hebben verkregen indien hij onze zienswijze had aangenomen, dan verlenen **wij** onze dekking en betalen **wij** het saldo van de kosten en honoraria van de raadpleging terug.
3. Bevestigt de advocaat de stelling van de **verzekerde**, dan verlenen **wij** onze dekking, inclusief de kosten en honoraria van de raadpleging, wat ook de afloop van de procedure weze.

Artikel 14 Subrogatie

Wij treden in de rechten van de **verzekerde** voor de terugvordering van de bedragen die **wij** ten laste hebben genomen en onder meer voor een eventuele rechtsplegingsvergoeding.

Artikel 15 Verjaring

De verjaringstermijn voor iedere rechtsovereenkomst, voortvloeiend uit een verzekeringsovereenkomst, bedraagt 3 jaar.

De termijn loopt vanaf de dag van de gebeurtenis die de rechtsovereenkomst opent.

Niettemin, als degene die het recht heeft om de rechtsovereenkomst in te stellen, bewijst dat hij pas later van deze gebeurtenis kennis heeft gekregen, begint de termijn pas op deze datum te lopen zonder evenwel 5 jaar te rekenen vanaf de gebeurtenis te mogen overschrijden, uitgezonderd in geval van fraude.

Artikel 16 Administratieve bepalingen

Behalve uitdrukkelijke afwijking zijn de Administratieve bepalingen en de Bedingen eigen aan de Burgerlijke Aansprakelijkheid van de Bestuurders op deze verzekering van toepassing.

TITEL 3 TEWERKSTELLINGSFOUT

A. Bij uitbreiding van de titel “Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders” en de titel “Rechtsbijstand – Strafrechtelijke verdediging” worden ook gedekt de **geldelijke gevolgen** van de aansprakelijkheid van de **verzekerde** voor tewerkstellingsfouten, begaan tegenover een **werknemer**, een **ex-werknemer** en/of kandidaat-**werknemer** en de **strafrechtelijke verdedigingskosten** die hierop betrekking hebben.

B. Onder tewerkstellingsfout wordt verstaan iedere fout begaan in het kader van individuele arbeidsrelaties, te weten:

- de verbreking of niet-hernieuwing van een arbeidsovereenkomst of een individuele afdanking
- een discriminatie bij de aanwerving of in de loop van de tewerkstelling
- iedere vorm van pesten van een **werknemer**.

Vormen één en dezelfde tewerkstellingsfout waarvan de datum die van de eerste vordering tot schadeloosstelling zal zijn:

- alle vorderingen tot schadeloosstelling die voortvloeien uit identieke, samenhangende, doorlopende en/of herhaalde fouten, of
- alle vorderingen tot schadeloosstelling die voortvloeien uit fouten die hun oorsprong vinden in een geheel van gelijkaardige feiten,

en dit:

- welk ook het aantal benadeelde personen is en/of het aantal betrokken **verzekerden**,
- ongeacht of de ingeroepen rechtsgronden al dan niet identiek zijn.

C. Onder pesten wordt verstaan:

- ieder geweld op het werk, met name: iedere feitelijkheid waarbij een **werknemer** psychisch of fysiek wordt bedreigd of aangevallen bij de uitvoering van het werk
- iedere pesterij op het werk, met name: onrechtmatig geheel van meerdere gelijkaardige of uiteenlopende gedragingen, buiten of binnen de onderneming of de instelling, plaats hebben gedurende een bepaalde tijd, die tot doel of gevolg hebben dat de persoonlijkheid, de waardigheid of de fysieke of psychische integriteit van een **werknemer** bij de uitvoering van zijn werk wordt aangetast, dat zijn betrekking in gevaar wordt gebracht of dat een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd en die zich inzonderheid uiten in woorden, bedreigingen, handelingen, gebaren of eenzijdige geschriften. Deze gedragingen kunnen inzonderheid verband houden met leeftijd, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, een fysieke of genetische eigenschap, sociale afkomst, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, geslacht, seksuele geaardheid, genderidentiteit en genderexpressie
- ongewenst seksueel gedrag op het werk, met name: iedere vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de **werknemer** wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

D. Deze uitbreiding maakt deel uit van de verzekerde bedragen in de titel “Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders” en de titel “Rechtsbijstand – Strafrechtelijke verdediging”.

Deze uitbreiding kan niet beschouwd worden als een bijkomend bedrag.

- E. Als aanvulling op de uitsluitingen in de titel “Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders” en de titel “Rechtsbijstand – Strafrechtelijke verdediging”, zijn eveneens uitgesloten van de dekking:
- 1) onze tenlasteneming van de vergoedingen die verschuldigd of toegekend zijn aan een **werknemer** als gevolg van de verbreking van de arbeidsrelatie krachtens iedere wettelijke of contractuele verplichting waartoe u of de betrokken **dochtervennootschap** zou gehouden zijn (ontslagvergoeding, opzegvergoeding, bijkomende vergoeding voor onrechtmatig ontslag, ...).
 - 2) de tenlasteneming van de bezoldigingen die verschuldigd zouden blijven aan een **werknemer** op basis van zijn tewerkstelling onder meer via loon, commissie, bonus of stock option.
 - 3) de vorderingen tot vergoeding van **letselschade** of **zaakschade** en **onstoffelijke gevolgschade**, evenwel met uitzondering van morele schade ten gevolge van een tewerkstellingsfout.

TITEL 4 BEDINGEN EIGEN AAN DE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE BESTUURDERS

De Bedingen eigen aan de Burgerlijke Aansprakelijkheid van de Bestuurders vullen de Administratieve bepalingen, gemeenschappelijk aan alle producten AXA Ondernemingen BOAR, aan en heffen deze enkel op voor zover ze hiermee strijdig zijn.

Hoofdstuk 1 Premie

Artikel 1 Betaling

De premies zijn een haalschuld. Zij zijn betaalbaar tegen aanbieding van de premiestaat of bij ontvangst van een vervaldagbericht.

Wanneer de premie niet rechtstreeks aan ons wordt betaald, is de premiebetaling bevrijdend wanneer ze gedaan wordt aan de verzekeringstussenpersoon die houder is van de door ons opgestelde premiestaat of die bij het sluiten of bij de uitvoering van de overeenkomst bemiddeld heeft.

De jaarpremie kan niet kleiner zijn dan de som van de in de bijzondere voorwaarden vermelde minima.

Alle huidige en toekomstige kosten, lasten en heffingen uit hoofde van de overeenkomst zijn te uwen laste.

Artikel 2 Berekeningswijze

Indien uw premie op vervallen termijn betaalbaar is:

A. Op het einde van iedere overeengekomen periode:

- bezorgt **u** of uw lasthebber ons de noodzakelijke elementen voor het berekenen van de premie door het aangifteformulier dat **wij u** daartoe opsturen, in te vullen en ons binnen de 15 dagen terug te sturen
- maken **wij** de afrekening, onder aftrek van het bedrag van de eventuele ontvangen voorschotten
- leidt het niet terugzenden van het voor de premieberekening vereiste aangifteformulier binnen de 15 dagen na het verzenden van onze aangetekende herinnering tot het opmaken van een afrekening van ambtswege op basis van de cijfers van de vorige aangifte of, als het om een eerste afrekening gaat, op basis van de cijfers die werden meegedeeld bij de sluiting van de overeenkomst, in beide gevallen verhoogd met 50 %.

Deze ambtshalve afrekening zal gebeuren onverminderd ons recht op het opvragen van de aangifte of van de betaling op basis van de werkelijke lonen ten einde uw rekening in orde te brengen.

Wij kunnen de overeenkomst opzeggen in geval van het niet-bezorgen van de gegevens, nodig voor de berekening van de premie.

B. Wordt de premie of een deel ervan op de bezoldigingen berekend, dan bestaat het aan te geven bedrag van de bruto-bezoldigingen die **u** aan de in de onderneming tewerkgestelde personen toekent en bovendien, ingeval **derden** personeel aan **u** hebben geleend, uit het bedrag van de aan dit personeel toegekende bruto-bezoldigingen.

Het totale bedrag van de facturen van de onderaannemers in verband met het arbeidsloon wordt aan de bezoldigingen toegevoegd.

Onder bezoldiging moet worden verstaan de som van alle voordelen in geld en natura die in de onderneming tewerkgestelde personen genieten krachtens contracten die hen met **u** of eventueel met **derden** binden: lonen, wedden, vakantiegeld, gratificaties, winstaandelen, commissies, fooien, kost, inwoning, verwarming, verlichting, betaalde feestdagen, enz.

De bezoldiging mag in geen geval lager zijn dan het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon of dan het loon vastgesteld door de in de onderneming gesloten collectieve overeenkomst of door een in de Nationale Arbeidsraad, in het paritair comité of sub-comité, of in enig ander paritair orgaan gesloten collectieve overeenkomst, die al dan niet door een Koninklijk Besluit algemeen verbindend is verklaard.

De sommen die als vakantiegeld of aanvullende vakantietoelage aan de arbeiders worden toegekend, alsook alle sommen die loon vormen maar niet rechtstreeks door de werkgever worden betaald moeten evenwel niet op het aangifteformulier worden vermeld: **wij** vervangen ze door een op basis van de aangegeven lonen bepaald bedrag dat overeenstemt met deze sommen of een deel ervan.

- C. Voor ondernemingen met maximum het equivalent van 10 loontrekkers, voegen **wij** bij het bedrag van de aangegeven bezoldigingen een forfait dat overeenstemt met 85 % van het wettelijk maximum (bedrag dat jaarlijks aangepast wordt door de wetgeving inzake arbeidsongevallen).
- D. Indien de premie of een deel ervan berekend wordt op basis van de omzet, bestaan de aan te geven cijfers, behoudens andersluidende overeenkomst, uit het totaal bedrag van de facturen, exclusief btw, betreffende de verkoop van producten en van werken of diensten tijdens de beschouwde verzekeringsperiode.
- E. Voor ondernemingen die beroep doen op interim-personeel, dient ook het bedrag van de werkelijke of overeengekomen bezoldigingen die betrekking hebben op de uitgevoerde werken in geval van aanwezigheid van interim-personeel (lenen van personeel) aangegeven te worden.

Artikel 3 Procedure van gerechtelijke reorganisatie en wanbetaling van de premie

De aanvraag tot procedure van gerechtelijke reorganisatie in het kader van het boek XX “Insolventie van ondernemingen” van het Wetboek van Economisch Recht, heeft niet het einde van de overeenkomst tot gevolg. De modaliteiten van de uitvoering van de overeenkomst blijven tevens ongewijzigd. **Wij** behouden dus de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen wegens premiewanbetaling.

Het vonnis dat de procedure van de gerechtelijke reorganisatie voor geopend verklaart, doet geen afbreuk aan de bepalingen van de voorgaande paragrafen, behoudens wanneer **wij** ons akkoord verklaren met het voorgestelde reorganisatieplan en de modaliteiten ervan.

Artikel 4 Controle

Wij behouden ons het recht voor uw verklaringen na te gaan. Daartoe moeten de boekhouding of andere bewijsstukken die tot het nagaan van deze verklaringen kunnen dienen, te onzer beschikking of ter beschikking van onze afgevaardigden worden gesteld.

Hoofdstuk 2 Duur en opzegging van de overeenkomst

Artikel 5 Afstand of inbreng

In geval van afstand of inbreng, om niet of onder bezwarende titel, in geval van overgang van activiteiten, volledig of gedeeltelijk, in geval van opslorping, omwerking, fusie, ontbinding of vereffening, verbindt u zich ertoe de overeenkomst door zijn opvolgers te doen voortzetten.

Bij niet-naleving van deze verplichting, kunnen **wij** van **u**, naast de vervallen premies, ook een vergoeding eisen die gelijk is aan de jaarpremie voor het laatste boekjaar. Niettemin kunnen **wij** de opvolger weigeren en de overeenkomst opzeggen. In dat geval is de voornoemde vergoeding niet verschuldigd.

Hoofdstuk 3 Schadegevallen

Artikel 6 Verplichtingen van de verzekerde

- A. De **verzekerde** mag slechts overgaan tot herstelling mits **wij** daartoe ons akkoord gegeven hebben.
- B. De **verzekerde** moet verschijnen op de terechtzittingen en zich onderwerpen aan de door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregelen.

Als de **verzekerde** uit nalatigheid niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel, moet hij de schade die **wij** daardoor geleden hebben, vergoeden.

- C. De **verzekerde** moet zich onthouden van iedere erkenning van aansprakelijkheid, van iedere dading, van iedere betaling of belofte van betaling.

Het erkennen van een feit of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de **verzekerde** kunnen geen grond opleveren tot weigering van de dekking.

Wanneer de **verzekerde** de benadeelde heeft vergoed of hem een vergoeding heeft toegezegd, zonder onze toestemming, kan zulks tegen ons niet worden ingeroepen.

Artikel 7 Leiding van het geschil

Vanaf het ogenblik waarop de dekking verschuldigd is en voor zover er een beroep op wordt gedaan, zijn **wij** verplicht het voor de **verzekerde** op te nemen binnen de perken van de dekking.

Wat betreft de burgerlijke belangen en voor zover onze belangen en de belangen van de **verzekerde** samenvallen, hebben **wij** het recht om in de plaats van de **verzekerde** de eis van de benadeelde te bestrijden. **Wij** kunnen deze laatste schadeloos stellen indien nodig.

Onze tussenkomsten houden geen erkenning van aansprakelijkheid van de **verzekerde** in en mogen hem geen nadeel berokkenen.

Artikel 8 Preventie

U bent ertoe gehouden de deskundigen en inspecteurs die als opdracht hebben om een onderzoek te voeren naar de maatregelen ter preventie van schadegevallen en naar de oorzaken en omstandigheden ervan, tot uw onderneming toe te laten.

Op straffe van verval van rechten, moet **u** alle maatregelen die **wij u** opleggen ter preventie van schadegevallen, nemen.

Hoofdstuk 4 Algemeenheden

Artikel 9 Kosten en interesten

De **reddingskosten**, de interest betreffende de in hoofdsom verschuldigde vergoeding en de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** zijn integraal te onzen laste, voor zover het totaal ervan en dat van de vergoeding in hoofdbedrag per schadegeval de totale verzekerde som niet overschrijden.

Boven het totaal verzekerd bedrag zijn de **reddingskosten** enerzijds en de interest, kosten en honoraria anderzijds begrensd tot:

- 825.280,40 EUR wanneer het totaal verzekerd bedrag ten hoogste 4.126.402,01 EUR bedraagt
- 825.280,40 EUR + 20 % van het deel van het totaal verzekerd bedrag tussen 4.126.402,01 EUR en 20.632.010,07 EUR
- 4.126.402,01 EUR + 10 % van het deel van het totaal verzekerd bedrag boven 20.632.010,07 EUR met een maximum van 16.505.608,06 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2020, zijnde 189,38 (basis 1988 = 100).

De in het eerste lid bedoelde kosten en interest zijn te onzen laste voor zover zij uitsluitend betrekking hebben op prestaties die door de overeenkomst worden verzekerd. **Wij** zijn bijgevolg niet gehouden tot kosten en interest die betrekking hebben op niet verzekerde prestaties.

Ze zijn door ons slechts verschuldigd naar verhouding van onze verbintenis. De verhouding van onze verbintenissen en de verbintenissen van de **verzekerde** in verband met een schadegeval dat aanleiding kan geven tot toepassing van de overeenkomst, wordt bepaald door het percentage van ieders aandeel in het geraamde totale bedrag dat op het spel staat.

Wat de **reddingskosten** betreft, verbindt de **verzekerde** zich ertoe ons zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen van de door hem genomen maatregelen.

Voor zover als nodig wordt aangestipt dat wel ten laste van de **verzekerde** blijven, de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een schadegeval te voorkomen zonder dat er nakend gevaar is of wanneer het nakende gevaar is afgewend.

Als de vereiste spoed en het nakende gevaar te wijten zijn aan het feit dat de **verzekerde** nagelaten heeft om op tijd de normale voorkomingsmaatregelen te nemen, zullen de aldus gemaakte kosten niet worden beschouwd als **reddingskosten** te onzen laste.

Artikel 10 Machtiging

U, de **dochtervennootschappen** en de **verzekerden** erkennen door de aanvaarding van deze overeenkomst dat **u** handelt in hun naam en voor hun rekening zowel voor de onderhandelingen van de bepalingen en de voorwaarden van deze overeenkomst als voor het respecteren van de eruit voortvloeiende verplichtingen.

U maakt zich sterk dat de **dochtervennootschappen** en de **verzekerden** de verplichtingen die voortvloeien uit deze overeenkomst respecteren.

Artikel 11 Clausule sancties

De dekking die door de huidige verzekeringsovereenkomst wordt geboden, blijft altijd onderworpen aan de bepalingen van dwingend recht die zijn uitgevaardigd door nationale, internationale of supranationale autoriteiten en die rechtstreeks van invloed zijn op verzekeringsdiensten en door de sancties, beperkingen en verbodsbepalingen die worden opgelegd.

TITEL 5 GLOSSARIUM

Dit glossarium vult de woordenlijst aan en herneemt de definities van de termen die eigen zijn aan de Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders. Deze definities bakenen onze dekking af. Zij zijn alfabetisch gerangschikt en staan vetgedrukt in de algemene voorwaarden.

Bedrijfsleider

- De bedrijfsleiders in rechte, te weten:
 - iedere rechtspersoon, inclusief zijn vaste vertegenwoordiger, gemandateerd overeenkomstig de Belgische of buitenlandse wetgeving en/of de statuten en/of een managementovereenkomst naar Belgisch recht, met een opdracht van bestuur, beheer of toezicht, met name, de bestuurders, de zaakvoerders, de leden van het directiecomité, de dagelijkse bestuurders, de crisismanager
 - iedere natuurlijke persoon gemandateerd overeenkomstig de Belgische of buitenlandse wetgeving en/of de statuten en/of een arbeidsovereenkomst, met een opdracht van bestuur, beheer of toezicht, met name de bestuurders, de zaakvoerders, de leden van het directiecomité, de dagelijkse bestuurders, de crisismanager.

- De feitelijke bedrijfsleiders, te weten:

Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn aansprakelijkheid zou weerhouden zien door een rechtbank als feitelijk zaakvoerder van uw onderneming, van een van uw **dochtervennootschappen** of van een **externe entiteit**.

Burgerrechtelijke verdedigingskosten

De kosten met betrekking tot de burgerlijke rechtsvordering evenals de honoraria en kosten van de advocaten en deskundigen gemaakt voor de burgerrechtelijke verdediging van één of meer **verzekerden** als gevolg van een **eis** voor zover **wij** akkoord zijn gegaan om deze kosten te maken, met uitsluiting van enige vorm van bezoldiging van een **verzekerde** of een van uw aangestelden die aan de behandeling van de **eis** heeft meegewerkt.

Controle

Het feit te beschikken, in rechte of in feite, rechtstreeks of onrechtstreeks, over:

- de meerderheid van de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen, deelbewijzen of ermee verbonden rechten, en/of
- de meerderheid van de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen, deelbewijzen of ermee verbonden rechten op grond van overeenkomsten gesloten met andere aandeelhouders of vennoten, en/of
- het recht om de meerderheid van de bestuurders of zaakvoerders te benoemen of te ontslaan.

Dochtervennootschap

- Iedere rechtspersoon waarover **u** op de aanvangsdatum van de verzekeringsovereenkomst of vóór deze datum de **controle** heeft of waarover **u** de **controle** verwerft tijdens de verzekeringsperiode
- Iedere rechtspersoon waarover een dochtervennootschap de **controle** heeft op de aanvangsdatum van de verzekeringsovereenkomst of vóór deze datum of waarover ze de **controle** verwerft tijdens de verzekeringsperiode.

Extern mandaat

Het mandaat uitgeoefend door een natuurlijke persoon, die **u** of een van uw **dochtervennootschappen** gemandateerd heeft om een functie uit te oefenen van bestuurder of zaakvoerder in een **externe entiteit** waarin **u** en/of een van uw **dochtervennootschappen** deelnemingen heeft zonder er de **controle** over te hebben.

Externe entiteit

Iedere Belgische of buitenlandse vennootschap andere dan een **dochtervennootschap**, alsook iedere stichting, vereniging zonder winstoogmerk of gelijkwaardig in iedere andere jurisdictie waarin de **verzekerde** op uw verzoek of op verzoek van een van uw **dochtervennootschappen** een **extern mandaat** bekleedt.

Financiële instelling

Iedere vennootschap die beantwoordt aan een van de volgende categorieën (of hun equivalent in het buitenland):

- een kredietinstelling
- een financiële onderneming
- een instelling voor collectieve belegging in effecten
- een beleggingsvennootschap
- een verzekerings- of herverzekeringsonderneming
- een beleggingsfonds of een risicokapitaalfonds.

Geassocieerde vennootschap

Iedere andere vennootschap of **vereniging** waarin **u** op de aanvangsdatum van de overeenkomst een deelneming bezit of verwerft tijdens de verzekeringsperiode en waarin deze een invloed van betekenis uitoefent op de oriëntatie van het beleid doordat:

- de bestuursorganen voor ten minste de meerderheid zijn samengesteld uit dezelfde personen, en/of
- de maatschappelijke of exploitatiezetel op hetzelfde adres is gevestigd, en/of
- zij rechtstreeks of onrechtstreeks, duurzaam en betekenisvol verbonden zijn op het gebied van administratieve, financiële of logistieke bijstand, personeel of infrastructuur.

Geldelijke gevolgen

De in hoofdsom verschuldigde vergoeding vermeerderd met de interesten en de **burgerrechtelijke verdedigingskosten** die één of meer **verzekerden** persoonlijk moeten betalen op grond van een rechterlijke beslissing, een scheidsrechterlijke uitspraak of een minnelijke schikking, waartoe **wij** ons akkoord verleend hebben, als gevolg van een **eis**.

Kosten voor het herstel van de reputatie

De kosten en honoraria van communicatieconsulenten die redelijkerwijze worden gemaakt door de **verzekerden** om hun reputatieschade te beperken en die beantwoorden aan volgende voorwaarden:

- **wij** hebben ons voorafgaand akkoord verleend voor het maken van deze kosten
- de kosten moeten noodzakelijk zijn voor het herstellen van de reputatie van de **verzekerde**
- de reputatieschade van de **verzekerden** moet het gevolg zijn van een **eis** en/of van een **strafrechtelijke aansprakelijkheid** gedekt door de verzekeringsovereenkomst
- de reputatieschade van de **verzekerden** moet het voorwerp hebben uitgemaakt van een publieke communicatie uitgaande van derden.

Nadekkingsperiode

De periode van 60 maanden na de aanvangsdatum van de opzegging of van de verstrijking van de overeenkomst. Ze maakt deel uit van het **verzekeringsjaar** onmiddellijk voorafgaand aan de opzeg of verstrijking en brengt geen nieuw **verzekeringsjaar** tot stand.

Deze periode wordt herleid tot 36 maanden in geval van opzeg van de overeenkomst wegens niet-betaling van de premie.

Onafhankelijke bestuurder

Een bestuurder die noch tot het management, noch tot de controlerende aandeelhouder behoort, en die op grond van zijn competentie en vertrouwde met de ondernemingsleiding een neutraal gezag kan laten gelden in het belang van uw onderneming, met een objectieve, kritische blik en onafhankelijke wijze raad.

Strafrechtelijke aansprakelijkheid (het invoeren van)

Het instellen van een strafrechtelijke of administratieve procedure of een procedure voor een deontologische commissie ten laste van een of meer **verzekerden** in hun hoedanigheid van **bedrijfsleider** in uw onderneming, een van uw **dochtervennootschappen** of een **externe entiteit**, wegens een overtreding van de wetten en/of reglementen en/of statuten.

Vormen één en dezelfde strafrechtelijke aansprakelijkheid waarvan de datum die van de opening van de eerste gerechtelijke of administratieve procedure zal zijn:

- alle procedures voortvloeiend uit dezelfde overtreding
- alle procedures voortvloeiend uit doorlopende, herhaalde of een samenloop van overtredingen,

en dit:

- ongeacht het aantal betrokken **verzekerden**
- ongeacht het al dan niet identiek zijn van de ingeroepen rechtsgronden.

Strafrechtelijke verdedigingskosten

- De kosten voor alle stappen, onderzoeken en expertises evenals de honoraria en procedurekosten gemaakt voor de verdediging van één of meer **verzekerden** wiens **strafrechtelijke aansprakelijkheid** wordt ingeroepen

- De kosten voor het samenstellen van een strafrechtelijke borgsom door een of meer **verzekerden** ten gevolge van het inroepen van de **strafrechtelijke aansprakelijkheid**, voor zover **wij** ons voorafgaand schriftelijk akkoord daartoe verleend hebben.

Vereniging

De verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen, de Europese politieke partijen en de Europese politieke stichtingen. Al deze voormelde verenigingsvormen worden geregeld in het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

Wordt evenwel verduidelijkt dat iedere politieke groepering uitgesloten blijft van het toepassingsgebied van deze verzekering.

Werknemer

Voor toepassing van de dekkingen van de titel “Burgerlijke aansprakelijkheid van de bestuurders” en de titel “Rechtsbijstand – strafrechtelijke verdediging”

Iedere natuurlijke persoon die verbonden is door een arbeidsovereenkomst met u of met een van uw **dochtervennootschappen** of iedere natuurlijke persoon wiens situatie statutair geregeld is, uitsluitend in de volgende gevallen:

- wanneer zijn aansprakelijkheid in het gedrang wordt gebracht samen met deze van een **bedrijfsleider**
- wanneer zijn persoonlijke aansprakelijkheid in het gedrang komt in het kader van zijn functies van bestuur, beheer of toezicht, uitgeoefend met of zonder bevoegdheidsdelegatie, op voorwaarde dat uw aansprakelijkheid en/of deze van een van uw **dochtervennootschappen** niet in het gedrang komt als opdrachtgever voor eenzelfde fout.

Voor toepassing van de dekkingen van de titel “Tewerkstellingsfout”

Iedere natuurlijke persoon die verbonden is door een arbeidsovereenkomst met u of met een van uw **dochtervennootschappen**, of wiens situatie statutair geregeld is.

Als bedrijfsleider neemt u beslissingen die uw eigen toekomst bepalen. Maar ook het lot van andere personen en het voortbestaan van uw bedrijf hangen er van af.

Samen met uw verzekeringsmakelaar maakt AXA het tot zijn taak om u raad te geven bij het inschatten van de risico's verbonden aan uw activiteit, de keuze van een eenvoudige totaaloplossing en het uitvoeren van uw preventiepolitiek.

Wij helpen u bij:

- het anticiperen op de risico's
- het beschermen en motiveren van uw personeel
- het beschermen van uw bedrijfslokalen, voertuigen, machines en koopwaar
- het beschermen van uw resultaten
- het herstellen van de gevolgen van schade berokkend aan derden.

AXA geeft u een antwoord op:

